

EL BORINOT

Any II - Núm. 55

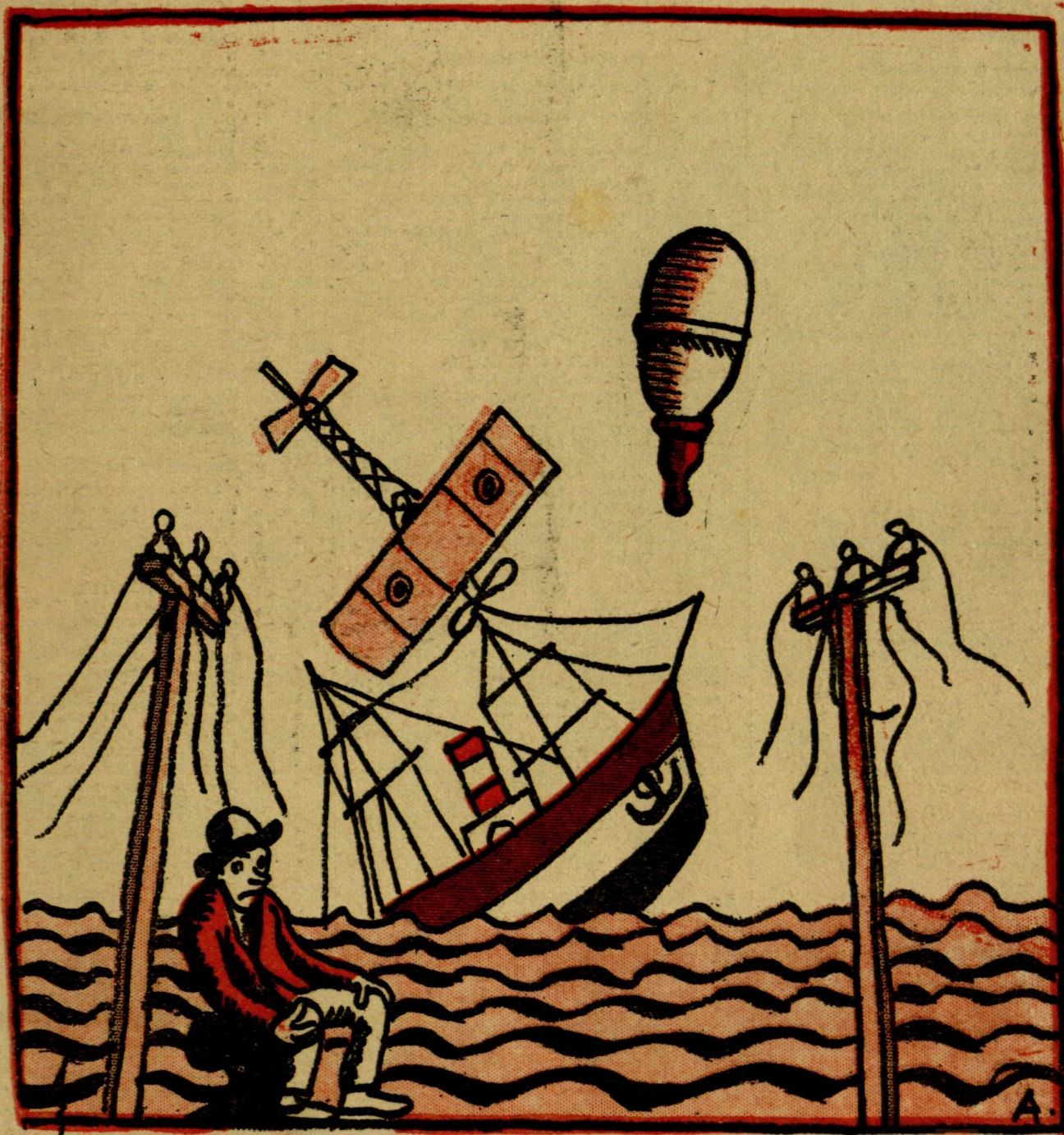
11 desembre 1924

Subscripció:

Trimestre, 3'50

SETMANARI D'HUMOR
20 ems.

La corresp.^a a
l'Administració:
Angels, 22 i 24
BARCELONA

L A D I A D A

Està bé que Santa Llúcia ens conservi la vista. Però si pogués canviar de panorama!

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

Carrer de Fernando

- N.º 13. Bomboneria Ribera.—FREDERIC RIBERA.
24 i 26. Sastre, modisto i Camiseria.—BAS I TARRIDA
33. Gavineria.—AMERICAN MACHINE.
34. Institut Musical.—Acadèmia Ardevor.
53 i Call, 22. Sabateria.—LA INTERNACIONAL.

Carrer Cortis Catalanes

- Núm. 615. Peleteria «LE RENARD».

Carrer Claris

- Núm. 102. Blau Catalunya.—J. LOPEZ LLAUDFR.

Carrer de Tallers

- Núm. 72. CASIMIR VICENS.—Ceràmica i rajoles.

Carrer Princesa

- N.º 49. BAR ALBAREDA

Carrer Conde Asalto

- N.º 15. Mobles a plazos i comptat.—JOSEP MAESTI.

Carrer del Call

1. C. FONT. Mantons Manila i Mantellines.
9. Llaneria i Sederia.—CASA PUIG.
N.º 17. Sederia i Llaneries.—Trémols.
28. pral. J. COSTA.—Antiguitats d'art.
N.º 1. Ferreteria.—H. BATLLE.
N.º 1. Pasamaneria.—E. CLAVELL.
1. Brodats.—E. CALVET.
3 i 5. Camiseria BELLFORT.
N.º 7. Novetats per a Senyora.—PUENTE.
11. Vestits.—«La Blanca Azucena».
11. Barrets.—BADES. Vidua Viñolas.
11. Puntiles.—JOSEP BORRAS.
11. Fca. Corbates.—Josep Roca Soldevilla.
11. Corseteria.
13 i 15. Plateria.—Magatzems JORBA.
17. Fca. de Xocolates.—LLUCIAN CUNILL.
19. Equips i Canastilles.—LA CORAL.
19. Modes.—CARMEN SUSE.
19. DOCTOR C. VIVES RIBAS.
N.º 21. Lenceria.—H. BLANCO BARRERES.
2. Modes.—D. LAGUNA.
4. Confeccions.—ANTONI BROGGI.
6. Camiseria.
8. Bisuteria.—VIDUA SALA.
8. Trajes per a nois.—BELLFORT.
10. Roba Blanca.—TERESA MARC.
10. entl. JOAN ULLASTRES.
12 i 14. Electricitat.—LA ROYALTI.
N.º 16. Lenceria.—CASA TRIUS.
18. Tomás Marinelli.—«Città Di Venecia».
20. Camiseria FLOTATS.
20. Productes Natura Kneipp.
22. Fca. de Articles de Pell.
22. Sastre.—PESCADOR.
22. Calçats.—LA INTERNACIONAL.
24. Electricitat.—JUAN PETIT.
26. Modes.—Au Bon Marché.
26. La Imperial.—MADAME ALIVES.
28. Farmàcia.—DOCTOR VELLVE.
N.º 30. Camiseria.—JAUME DEULOFEU.
30. LAFONT.

Carrer del Pi

- 2 i 4. Raspalleria Moderna.—FERRÁN MAURI.
7. Vels i Mantos.—ANTIGA CASA SALA.
11. Articles de Pell.—J. SAUCH.
13. 2.º. Sastre.—L. MIR.
14. Art. Fotogràfics.—S. COSTA.
14. Fca. Plisats.—BRUTAU I MOXO.
Núm. 1. C.ª General de Cotxes i Automòbils.
1. Dibuix i Pintura.—Acadèmia Baixas.
1. Escola Nacional de Nois.
1. Magatzem de Mobles.
3. Pelleteria Americana.
3. Fàbrica de Pintes.
5. Tip. Catòlica.—La Editorial Pontificia.
7. bis. Fàbrica de Moneders.—PERELLO.
7. bis. Escola de Nois.
7. bis. Joies d'Ocasio.
Núm. 9. Saldos.—LA COMPETENCIA.
11. Guarnicioner.—CARALT.
11. Esp. per a infants.—Sala Empordanesa.
11. Papers Pintats.—J. APRILE.
11. Acadèmia de Dibuix i Pintura.
13. Casa de Marroquineria.
13. Compra i Vendes de Joies.
13. DOCTOR V. OSIS.
13. Camiseria.—FELIPE TORRENT.
13. Fruits Colonials.
4. «El Marco de Oro».
6. Sabateria.—BRUNISELDA.
6. Joieria Relotgeria.—A. CASAS.
6. 2.º. Habilitat.—J. FIGUERAS.

- Núm. 8. Fàbrica de Pintes de Celuloide.
8. Antiguitats.—Av. Daphin de France.
10. Magatzems.—COTS.
10. Fruits de Països Exòtics.—PIERA.
10. Estuches.—MIQUEL ROCABERT.
10. 1.º. C. de Col·locacions.—«La Pompeyana»
12. Aigües Minerals.—CASA FREIXA.
12. Fca. Articles de Pell.—P. JUNCA.
12. 1.º. Productes Químics.—NOVELLA, S. A.
N.º 12. Bisuteria.—CARMEN.
12. Perfumeria.—PARERA.
14. Saló Julatèlic.—J. MORACHE.
14. Antiga Casa Molins.
14. Dentista.—PERE CARRERAS.
14. Raspalls.
14. Mudances.—Antiga Casa Bonnevie.
16. Forneria Sucursal del Carrer Bilbao.
16. El Consultor de Borbados.—A. Ferrer.
16. Colmado.
16. Modes Grau.

Rambla de Catalunya

20. Perruqueria.—J. MAYMO.
42. Bar.—LA PAGESA DE LA RAMBLA.
Núm. 2. Confeiteria i objectes d'art.—E. RAIG.
2 i 4. Teatre Barcelona.
6. Expendiduria de Tabacs, núm. 39.
6. entl. Arts. d'Esport.—R. VICH i GABARRÉ.
6. 2.º. Calçats «The Standard».—J. Carreras.
6. 1.º. Cirurgia dentista.—J. TRAVIESO.
6. Fàbrica d'Impermeables.
8. «Pathe Baby» Sdad. Ama. Española.
10. F. d'Impermeables, «P. de la Moda».
10. Cotilles.—J. Masgrau, vidua Dalmau.
12. Confeccions.—RICARD SAGUES.
12. Passamaneria.—RODRIGUEZ GERMANS.
12. 1.º. «Esfera», Stat. Espa. de Reasegurs.
14. ADOLPHUS PIAZZI.
14. NODESTE ANUNCIS.
16. Banc NUEVA HISPANIA.
18. Banc Vitalici d'Espanya.
18. Office Com. Français en Espagne.
20. Sastre.—J. Torelló.
20. pral. Modes i Confeccions.—RENAUD.
22. Ferreteria.—DOS LEONES.
22. D. GALARD.
24. Articles «Freddy's».—J. DE ROS.
24. Accessoris d'Automòbils.—LE CHUFEUR.
24. INSTITUT W. SHIMMELPFENG.
24. Metge.—MONROSOT.
32. MUTUA GENERAL DE SEGUROS.
32. Companyia Arrendataria de Tabacos.
34. F. panyos.—Subirana, Sotera i Aparici.
34. Teixits.—NOGUERA I C.ª, S. en C.
34. 1.º. TORRAS.
Núm. 36. Drogueria Farmacèutica.—VILADOT.
36. 3.º. BRUGUERAS.
Núm. 36. Dentista.—J. PERICOT.
38. DOCTOR J. VILADOT.
38. Maquinaria Textil.—LUCIANO AGUILAR.
38. Màgs. Hammond.—RAMIRO GARCIA.
40. NOVETATS SANTAULARIA.
40. Llaneria i Sederia.—LA CONCEPCION
40. Sastre.—A. BERNET.
40. 2.º. Cobrador de Borsa.—J. Farré Rovira.
Núm. 40. Centre Juridic.—C. PLAZA SERRA.
42. CALÇAT IGLESIAS.
42. PENSION NEUTRAL.
44. COLMADO COLOMER.

Carrer de Fontanella

- N.º 2. HOTEL BRISTOL.
4. Sederia.—Félix Farré, S. de Villaró.
4. Administració de Loteries, núm. 31.
6. BANCO HISPANO-AMERICANO.
6. pral. Sastre.—B. KLEIN.
Núm. 6. F. Productes Químics.—ASTREFF S. A.
8. Odontòleg.—DR. R. MATEU CEBRIA
8. S. E. de Cns. Bascock & Wilcox.
8. TOMAS MORI BALLESTER.
8. DOCTOR SACANELLA.
8. 2.º. Representació.—M. Espuñes i C.ª.
N.º 10. The International Banking Corporation
10. pral. Cdo. Gral. Of The United States Of A.
10. Gillette.—SOCIETAT ANONIMA.
10. Conklin Plomes fortes.—Juan M. Keene.
10. «Dearbon» Motor Oil, Lubrificants.
10. «Chimbo» FACONT GARRIGA.
10. L. GOMIS.
12. Merceria i Teixits.—J. O. Estruch.
12. 2.º. ESCUELA MILITAR EJERCITO.
N.º 14. Sastreteria i Camiseria.—CASA RODO.
14. 1.º. Trinitat de Martorell i de Vedruna.
14. pral. Cirurgia Pedicor.—J. DOMENECH.
N.º 16. Pelleteria.—BERTRAN GERMANS.
16. Camiseria.—MAS I ROCA.
16. Fotografia.—T. IGEA.

16. pral. SANSON PORTLAND ARTIFICIAL.
16. 1.º. J. RABAT.
16. 2.º. Sastre.—CASTELLS.
Núm. 18. Objectes de Música.—PERE SINGLA.
18. Arts. Fotogràfics.—PÉREZ I SABAT.
18. entl. Anuncis.—NUEVA LUZ.
N.º 18. Informes.—Suc. de RUIZ I C.ª.
18. Advocat.—MANUEL MENDEZ.
20. Exportación.—S. Hisp. Franco Oriental
20. Barreteria.—T. ANTONES MIL.
20. pral. Sastre.—J. BONASTRE.
N.º 22. Fotografia.—KUNST BILDER.
22. entl. JOSEP GIRO.
N.º 3. BANC DE ROMA.
5. Banc Espanyol del Rio de la Plata.
7. DR. R. CALI LALANDE
7. entl. Philatelia.—FRANCISCO DEL FARRE
N.º 7. Teles.—CASA MACIA.
7. FARMACIA DE RAMON BURGUT.
9. 2.º. CONCENTRA G. M. B. H.
9. 1.º. Consolato di S. M. H. Re d'Italia.
9. 1.º. S. A. S.—«El Porvenir de los Hijos».
9. pral. Sastreteria.—ROFASTES I COMAS.
9. 2.º. 1.º. Acadèmia de Idiomes.—LA ALEMANA.
11. pral. ARDERILL.
N.º 11. Libro. Pasteleria.—Vda. de Cardona.
11. 1.º. PLANAS.
11. entl. Perruqueria.—GABRIEL MESTRES.
11. entl. Sabateria.—M. CLA CANTALLOPS.
N.º 13. Impremta.—Hercules de la Vda. de Plà.
13. Expendiduria de Tabacs núm. 175.
15. Merceria.—Antiga Botiga Fonda.
15. entl. Trust Mecanogràfic ROYAL.
15. 1.º. DOCTOR E. VENEGAS.
15. 1.º. ENRIC DE FUENTES.
N.º 15. Cirurgia DOCTOR SUEIRAS.
17. Camiseria.—CASA VILARDELL.
17. Agent de Canvi.—Joaquim Marsans.
17. 2.º. S. Suissa de Segurs, En Winterthur.
N.º 19. Torrefacció de Cafè.—TUPINAMBA.
19. Agencia Pasajes.—Thos Coock & Son.
19. entl. VIDAL I PELLICER.
19. pral. Agencia.—Ferran Rogués, S. en C.
N.º 21. Confeiteria i Colmado.—P. PADROS.
21. Roba Blanca.—CAMPAÑA I TORRENT

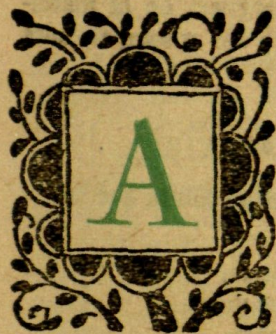
Carrer de la Boqueria

- 36 i 38. Camiseria.—RODRIGUEZ & FERRER.
Núm. 2. Camiseria i Novetats.
2. Bisuteria.—SEGURA.
4. Lenceria i Teixits.
6. Cotilleria.
8. Camiseria.
8. Quincalleria.—MILA.
10. Merceria.—MARIAN FUSTE.
12. Quincalleria.—CASELLAS.
12. GRANJA ROCA.
12. Hotel Restaurant Europa.
14. Merceria i Lenceria.
16. Fàbrica de Paraigües.
16. Articles Regals.—ANTONI GINESTÀ.
18. Gran Fonda Espanyola.
18. Calçats REGENCIA.
20. Libreria.—RICARD DURAN.
22. Optic.—CARLES CATASUS.
24. Exp. de Tabacs, núm. 170.
26. Merceria.—NOVEDADES POCH.
26. Hotel Nou Universal.
28. E. SCHILLING.
30. Calçats SUBUR.
32. Carnisseria.—JAUME SANS.
32. Goma i derivats.—CASA TUBAU.
32. Sastreteria.—M. CLARABUCH.
32. Jugueteria LA ARTISTICA.
34. Curtits i Cremes.
34. Barreteria LA BARCELONESA.
40. Fca. Pastes per a Sopa.—J. Bigorre.
42. Bisuteria.—JAIME AYGUAVIVA.
44. Corbateria.—J. BALIL.
3 i 5. Magatzems de Sta. Eulària.—L. Saus.
7. Gèneres de Punt.
9. Roba Blanca.—J. LILLO.
9. 1.º. Brodats.—S. MARTI.
13 i 15. Lenceria.—CASA SERRA.
13 i 15. Procurador.—A. Palazón Planas.
17 i 19. Ferreteria.—Suc. de M. MALAGRIDA.
17 i 19. Dentista.—P. SEGUI.
17 i 19. Palacio Hotel Meublé.
21. Cotilleria EL FIGURIN.
21. Lenceria EL JARDIN.
23. Fàbrica d'Articles de Pell.
23. Hotel Condal.
23. Basar LOS REYES.
23. Representant.—J. CARCERENI.
23. Perruqueria, Perfumeria.—AUTER.
25. Pelleteria.—LAS MIL FACETAS.
25. «Corsé Americano».
25. Calçats LA ARGENTINA.

L A F A M A

AL MARGE DEL CENTENARI DE VÍCTOR BALAGUER

A MATENTS a zum-zumejar al volt de les coses de relleu que s'esdevenen, particularment a la nostra terra—que és terra bella, i de bella gent, com diu Carner, i reconeix tothom que tingui ulls per veure i sensibilitat per sentir—avui, dia 11 de desembre, no sabríem estar-nos de zum-zumejar el primer centenari del naixement de Víctor Balaguer, nat a Barcelona, l'onze de desembre de l'any 1824.

Víctor Balaguer, home turbulent i inquiet, home actiu i romàntic, lliberal de tota la vida, home de ploma sense fi... Ens plauria de veure'l ara, donant una passada per Barcelona, amb la beatitud i ensopiment de torronet de crema que tota ella té.

Ens l'imaginem fent una ganyota, engegant un pamflet... i tot seguit havent de *tocar el dos*, tal com hagué de fer-ho als temps de la seva vida i de la seva agitació política: aquell enrenou de crisis, i pronunciaments, i cops d'Estat, i proclamació de República... Ah, gent de l'any 60!

Naturalment, això, a nosaltres, ens interessa vist molt a segon terme. El nom de Víctor Balaguer —(malgrat tot, malgrat la barreja en la seva manera d'ésser, en la seva ideologia, i en la seva actuació: tot comprensible, donat l'estat de coses de llavors)—diem que el nom de Víctor Balaguer resta associat a la nostra recordança, a la recordança de Catalunya, mercès a la seva producció literària. Una mena de Víctor Hugo—fortament rebaixat: ja, ja!—que en el moviment renaixentista de les primeres etapes deixà la seva inesborrable petjada.

Ja sabem que Víctor Balaguer, com a valor literari, no és pas un model. Víctor Balaguer era escriptor de sentiments esbullats, frondosos, que deixava anar bo i tal com rajaven. Però el seu nom un només, i no pas menyspreable. La seva fama, una fama; un xic cridanera, si voleu, de raval, però justa, conquerida a pols, merescuda. No va ésser, no és una fama assolida a cop de gaselles, de comissions i representacions, o a cop de baixar-se les calces.

No era pas la fama dels pollastres. Volem dir que hi ha individus que fan sonar el seu nom... sabeu per què? Perquè amb dosis estratègiques, amb càlcul i especulació, saben onseguir adés i ara amb un parellet de pollastres. Qui diu un parell de pollastres, diu moltes altres coses. No fa?

I això s'esdevé amb molts dels contemporanis: que hi ha més de quatre celebritats de pollastre. Si el nom fa fortuna, que corri.

FLEURY.

Del balconet estant

EL PALAU DE LES BESTIES

EL novell casal d'espectacles, Olímpia, és una superba casa. Amablement hi havem estat invitats, i ens ha plagut molt. De bona gana ens hi hauriem establert, de no ésser les nostres ganes insadollables de volar i volar sempre, fent el borinot.

Poden estar ben satisfetes les bèsties que allí s'ensenyen i que prodiguen les seves habilitats; poden dir amb raó que els han bastit un palau.

Es clar que no és l'únic, aquest palau de bèsties; però és ben cert que ha estat construït expressament pensant en elles. I així, naturalment, cada cosa és al seu lloc.

UNA DEDICATORIA

Ha sortit un exquisit folletí, anomenat «Somatenista antiblasfémico (de ambos sexos)», amb la següent dedicatòria:

AL EXCMO. SR. D. MIGUEL PRIMO DE RIBERA

A vos, iluminado ser, de pan llevar a sus compatriotas, genio fuerte y dulce, arreglado a las necesidades del País, permitidme que dada la magnitud del destierro de la blasfemia, os dedique este inspirado trabajo de un solo día, para que por vos aprobada mi idea, nuestra amada España os tenga que agradecer la limpieza de esta asquerosa llaga, la blasfemia, deshonor nuestro.

ALABA'T...

El mateix antor de «Somatenista antiblasfémico», escriu a la coberta del fullet:

PRO PATRIA

En Caldas de Malavella fundé el ya hoy famoso Vichy Catalán, joya cada año de mayor valor, ante el efecto de sus virtudes medicinales, gloria de nuestra hidrología médica.

En Gerona la Inmortal, fomenté su higienización, su urbanización y construí ambas Escuelas Normales.

En San Pol de Mar, mi hermosa y sana villa natal, en su avenida Marítima del Dr. Furest, qué de bueno se le espera ver realizado para procurar el bien público! Y entre varias obras allá realizándose por todo 1926. Dios mediante, se inaugurará el Hotel Solarium, creación patriótica muy deseada.

Para mí muy amada España, el somatenista antiblasfémico para que contribuya a poder curar sus malestares, si para ello se da forma práctica a mi proposición expuesta,

POMES D'HIVERN

Les pomes d'hivern—ara n'és el temps—són boniques, i són bones. Per aquestes diades, tan amoroses i tan regaladament barcelonines, en ténim esplèndides paneres.

En volem? Aneu a les Galeries Dalmau (Passeig de Gràcia, 62) a veure l'exposició del jove Marquès-Puig. Quines finors i quines colors, quina felicitat per als ulls i pel cor! Aneu-hi: és un deliciós "boccato".

Després doneu una passada pel Camarin (carrer de la Corríbia), i fruïreu en la vista de les pintures sucoses de Carles... Tot prenent el sol, passeu encara per les Galeries Layetanes, i veureu el gran Mir; i el no menys gran Nogués, amb uns vidres que us allunyen tota tentació de fer trencadissa; i el gironí Fagnoli, amb unes fustes, que allò és bona fusta, no pas de la que avui en dia corre.

AL VERGER UN ROSSINYOL

El verger és l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i el rossinyol és Maria Barrientos. Diumenge, aquest rossinyol de la terra féu sentir les seves passades, clares i dolces, potser una mica enyoradisses.

EL BORINOT també hi era, posat una mica a un recó; jo us diré: en primer lloc perquè, de tanta gent com hi havia, només que un recó, un reconet restava, i encara petit; ventura que un borinot ja és de mena, també, petit! I un segon lloc, perquè l'esclat de gentilesa del verger era tal, tantes de roses i poncelles boniques que el borinot es va semblar a si mateix tot com a lletjot.

Ah! però quant que vàrem fruir! Oh, Maria Barrientos, el bell aire de la terra us floreix als llavis com... com... —no ens moguem de la mateixa comparança—com el cant del rossinyol, sota un clar de lluna.

RESTEN SERVITS A CALATAYUD

Es de tothom coneguda aquella cobleta que fa:

Si vas a Calatayud,
pregunta por la Dolores,
que es una chica muy guapa
y amiga de hacer favores.

Al cap d'anys i panys, sembla que els elements renovadors de l'antiga Calatayud han interpretat el sentit d'aquestes paraules en un to rebaixador per les dones d'aquella ciutat. Han obert un concurs per premiar una altra quarteta que vingués a desmentir aquella. Hi ha hagut gran enrenou. Sembla que no n'ha sortit cap que acabés de fer el pes. Però una, almenys, és passadora. Els qui han portat l'assumppte han «recomanat» la següent:

Si vas a Calatayud,
no busques ciertos favores;
sus mujeres son honradas
y muy valientes sus hombres.

Havíem sentit a dir si en aquesta quarteta té un cop de mà el senyor Garriga Nogués.

Pirandello, Pirandello

PIRANDELLO, el famós per tot arreu comediògraf, tingut per tan original i excèntric, n'ha fet una altra de les seves, ço és assaber, una altra "pirandellonada". Divendres havia d'arribar a Barcelona, per donar una conferència al Romea. Tot estava arranjat. A l'Hotel Colomb, les seves habitacions parades, parada la taula, els mil atuells i fils de la telefonia sense fils a punt de donar a tot el món la notícia de la seva arribada.

I Pirandello no va arribar. Cop d'esperar, els cambrers arrenglerats, i la sopa ja es passava! Cop d'esperar, els uns anaven, d'altres venien, i la sopa ai! es passava. Pirandello no arribà.

Podrà servir-li de motiu per una altra comèdia. Ara l'esperem pels Innocents.

Havent començat per Pirandello, la ocasió és propícia per fer ressaltar aquí algunes "pirandellonades". Prenguem-nos les coses així, per no agafar-les pel cantó que cremen.

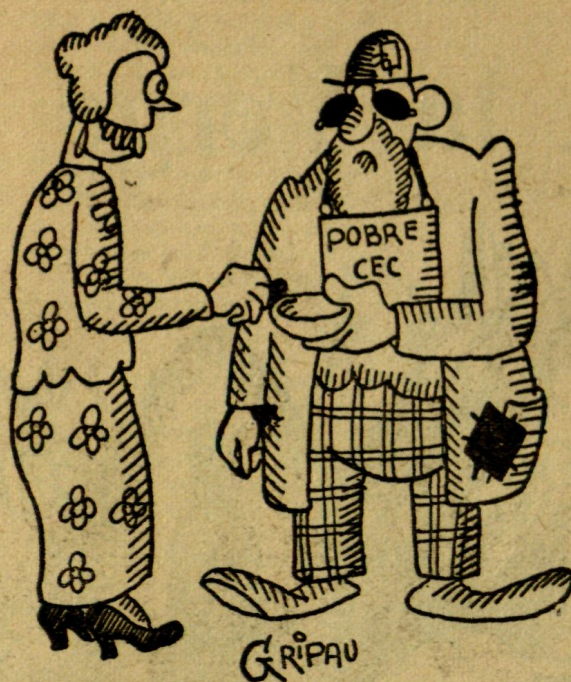
Una d'aquestes coses és que el nostre paternal Ajuntament no vol que el preu dels viatges de taxímetres s'abaixi. La Unió de propietaris de taxímetres estaria disposada a rebaixar 10 cèntims el preu; d'aquesta manera cada mil metres valdria només que 50 cèntims. L'Ajuntament diuen que s'hi oposa: més, vol que el preu sigui apujat. Per què? Qui ho entén això? Ni Pirandello!

Hi ha, però, dues versions, convergents a un mateix motiu. Els uns diuen que l'Ajuntament adopta aquesta actitud per privar, tant com sigui possible, que els ciutadans de la menys set vegades... pacient ciutat de Barcelona prenguin taxis, a l'objecte de minvar-ne llur circulació, per estalviar l'espectacle grotesc d'aquestes capces movibles brincant pels empedrats i sots dels carrers. D'altres diuen que l'Ajuntament preté l'augment de preu, per reservar-se'n el plus, per aplicar-lo a l'arranjament dels empedrats i sots dels carrers.

Confessem que és commovedor: oh, quin bon zell! Ea, senyor Vidal i Guardiola, això és saber-ne, i no allò que vós fèieu!

Una altra "pirandellonada": la Diputació i l'Ajuntament de Granada han estat desahuciats. El Tribunal ha condemnat tant a la una com a l'altra d'aquestes peces, en set judicis de deshauci.

I bé, senyors: no us hi amoïneu; veniu cap a Barcelona; aquí tothom hi cap. Una barraqueta a la Plaça de Catalunya sempre hi serà; i amb la nova urbanització fins un palau.

Senyora:—Vostè, cec?...

Pobre:—Pobre de mi, ja ho veu!

Senyora:—L'altre dia llegia EL BORINOT.

Pobre:—Es que EL BORINOT fa obrir l'ull!

Ja dèiem, en començar, que Pirandello era famós per tot arreu. I és ben veritat. Fins a Girona hi ha "pirandellonades"; entre periodistes i regidors hi ha una batussa que a veure com acabarà!

Per Sant Narcís va actuar a Girona una companyia de teatre i, resultat de posar els preus massa alts, va perdre diners. Aleshores sollicità de l'Ajuntament condonació de drets. L'Ajuntament ho va fer, y de torna encara la va subvencionar amb 6.000 pessetones.

I per això fan escarafalls els gironins? Que per ventura la generositat i la magnanimitat no són preades virtuts personals?... Però en fi; els fets són fets, i el fet és que els periodistes de la no sabem quantes vegades immortal Girona s'ho han agafat malament. Els regidors han agafat malament que els periodistes s'ho agafessin malament (O delícia: això va reeixint ben pirandello)... i per aquí s'ha trabucat el carro.

Apa, senyor Pirandello, un altre tema, i tema de relacions. Vós ja sabeu que les relacions donen trucs abundants per comèdies, i més si pel mig ballen pessetes. I com és ara un títol així: "Los estanqueros de la honradez en Celta", que li aniria bé?

Pirandello quan vindrà aquí, a base d'homes nous, trobarà un bé de Déu de temes nous, que no li recarà d'haver vingut a Barcelona, aquest cul de món; que avui, gràcies a qui sigui, està feta un curiós aduar.

PA BENEIT

A la Verge de Montserrat

AL·LEGORIA DE VÍCTOR BALAGUER

«LO TROVADOR DE MONTSERRAT»

Al seu temps, sovint els escriptors catalans signaven les seves poesies amb el nom de «Lo trovador de». Així Victor Balaguer, seguint aquell costum, adoptà el pseudònim de «trovador», prenent l'advocació del Montserrat, vers el qual sentia especial estimació. Es féu cèlebre una seva oda «A la Verge de Montserrat», que reproduïm.

Verge santa d'amor, patrona mia,
dels pobres y afligits guarda y consol.
més pura que la llum quant naix lo dia,
més hermosa que'l cel quant ix lo sol:

tal com se veu á l'àliga orgullosa
en la roca més alta fer lo cau,
tu la serra més alta y més hermosa
vas escullir per ferne ton palau.

Reyna dels cels, Mare de Dèu, perdona
si fins avuy no't dediquí un recort:
sols quant véu són vaixell presa de l'ona,
buscan los ulls del navegant lo port;

sols quant se veu en la presó angustiosa,
sa llibertat recorda lo cautiu;
sols quant la tempestat brama furiosa
l'oreneta s'acull dins del seu niu.

Jo vinch, com lo cautiu entre cadenas,
un consol á buscar per mon dolor.
Los plors món front han arrugat! Las penas
m'han ¡Mare meval rosegat lo cor!

Com soldat que, fugint á tota brida,
las armas va per lo camí llensant,
aixís jo, pel camí d'aquesta vida
á trossos lo meu cor he anat deixant.

Vérge de Montserrat, casta madona,
perla de las montanyas y dels cels,
a qui'ls àngels per fer una corona
arrancaren del cel un puny d'estels;

ta grandesa, Senyora, no repare
si avuy te parla en catalá ma veu,
que'l catalá es la llengua en que ma mare
me ensenyá un jorn á benehir á Dèu.

Ta imatge en los palaus y en las cabanyas
se véu, voltada d'or com un joyell;
tothom vol visitar eixas montanyas,
que són de tas espantillas lo mantell.

Ton nom invoca, ó santa Vérge pura,
l'orfe ferit de pena y desconsol,
ton nom la mare ensenya á la criatura
quant l'adorm carinyosa en lo bressol.

¡Quant dols es lo teu nom! Tota la terra
cants t'eleva amb accent adolorit,
què ton nom es. ó Vérge de la serra,
dels estranys y del propis benehit.

Ton nom recordan, quant lo vent estalla,
los qui perduts caminan per la mar,
Ans de afilar són ferro en la batalla,
invocaba ton nom lo al mugavar.

Ton nom, un jorn, fou lo estandart de gloria
que de la gloria nos mostrá'l camí.
y fou ton nom lo crit de la victoria
que en Nàpols aixeca Vilamari.

¡Hermós era aquell temps! Hermós de veras!
quant era Catalunya una nació!
quant, reinas de la mar, nostras galeras
passejavan las barras d'Aragó!

Cuant tu, reina del pla y de las montanyas,
de genolls postrats veyas a tos peus
los reys que, drets, á cent nacions estranyas
postradas veyan de genolls als seus!

Y no es estrany que per ta honra y gloria
unesca dos recorts ab llas d'amor,
que unida está á la teva la suau historia
y escritas són las dos en lletras d'or.

A fe que eran brillants los temps gloriosos
en que'ls Peres, los Jaumes, los Ramons,
dictaven lleys, monarcas poderosos,
fins del remot Orient á las regions.

Mentres Valencia y las Balears, salvadas,
se veyan llibres ja dels sarrahins,
lo pendó de las barras veneradas
veyan triuflar los més remots confins.

Senyors del mar los catalans, á ratlla
tenir sabian lo enemich pendó,
y ni'ls peixos passavan, si en sa espatlla
no portavan las armas d'Aragó (1).

Dels soldats catalans les altas proesas
eran tan claras com del sol la llum:
desfeyan las armadas genovesas
com ne disipa l'uracá lo fum.

Aterrada Venecia'ls contemplava,
Nápol's los dava sos jardins de flors,
la Calabria á sos peus s'agenollavn,
Sicilia'ls proclamava sos senyors.

Lo almogavar á foch, á sanch y a ruinas
entrá un dia l'Orient abraador:
contemplaren los turchs sas concubinas
en los brassos folgar del vencedor.

Caigué Constantinopla, caigué Atenas,
quant sentiren lo ferro despertar,
al grech y al turch cargaren de cadenas,
que era allí lo sol rey lo almogavar.

Per jas á són caball mólts vegades
de reys y prínceps li doná'ls mantells,
y dels palaus dels turchs fiu sas posadas
y llurs mesquitas convertí en bòrdells.

Honor al catalá! Si sas galeras
recorrian del mar tot lo contorn,
sos aguerrits exèrcits llurs banderas
passejavan triuflants per tot lo mon.

Y tú llavors, ó Vèrge de victòria,
lo teu nom sempre veyas invocat,
que'ls catalans anavan á la gloria
cantant lo *Virolay de Montserrat*.

La montanya en que vius també en s'ónida
fou lo baluart del poble catalá;
del sarrahí la ferma valentia
jamay tas brenyas escalar gosá.

Y en temps ja més cercans, pocs anys fa apenas,
quant lo crit de la patria independent
ensenyar al francés fiu las cadenas
per contestar al toch de somaten,

los nostres s'amagaren en tas brenyas,
lo pendó de la patria enarvolat,
y llavors foren, Montserrat, tas penyas
lo temple de la santa llibertat.

Mont ne la Verge, en tos recorts jo mlro
que unides van la llibertat, la creu,
dos símbols sants que jo'l primer admiro;
lo amor dels pobles y lo amor de Déu.

¡La llibertat! ¡la creu! símbols dels pobles,
l'una es lo esprit de Déu, l'altra es sa mort;
l'una es l'aspiració dels homens nobles,
i dels hamens cristians l'altra es lo port.

¡La llibertat! ¡la creu! sobre las tombas
dels cristians mártirs jauhen sos pendons:
l'una es l'aspiració dels homens nobles,
y dels homens cristians l'altra es lo port.

Castas vèrges d'amor, santas germanas,
iguales en tot, grandesas y poder,
són dos ricas ponselles que, galanas,
nudreix la branca d'un mateix roser.

Inspiran totas dos sentiments nobles,
inspiran totas dos glorias y amors,
que si l'una es la religió dels pobles,
l'altra es per cert la religió dels cors.

¡Oh! jo'us conech, montanyas regaladas,
recorts de gloria, y pera mi d'amors,
que sent jo tot petit, moltas vegadas
vinguí á la Vèrge á coronar de flors.

Jo eixas serras conech, yo sé sa historia,
jo recordo que un dia la he narrat;
si la gloria me doná, tua es la gloria...
Jo só lo trovador de Montserrat.

Cuant naix del sol lo pabelló de grana,
com si volgués donarte un bes d'amor,
la montanya vesteix y la engalana
ab són ropatge de diamants i d'or.

Y en los rochs van, contents de veure'l dia,
á restregar són bech los pardalets,
y llays y serventesis de alegria
cantar en coro sents als aucellets.

Y cuan la fosca cau sobre la plana,
de ton temple en la nau la Salve sents,
y al cel s'eleva la oració cristiana,
entre núvols de aromas y d'encens.

Postrat me tens devant la gloria teva:
fugint lo mon y sas miserias vinch;
contéplam'als teus peus, Mareta meva...
¡Fallit me sento'l cor, nafrat lo tinc!

Ja que tu sabs donar, ó Vèrge pia,
cants als aucells, aromas á la flor,
no trovarás, ó santa Mare mia,
un bálsam de consol per món dolor?

Terrible n'es la pena que'm destrosa:
un moment de repós may he tingut;
será precis que baixe jo á la fossa
per encontrar la pau y la quietut?

Són tan sols, per la febra que'm devora,
brasas de foch mos ulls de tan plorar.
Dígame por pietat, Reyna y Senyora,
lo repós que desitj'me pòts donar?

Jo sé que aquí han vingut reys y princesas,
y en cambi del consol que'ls doná Déu,
de joyas te han cubert; l'or y riquesas
ells han fet plourer de ton trono al peu.

Més jo ¿qué't donaré, Vèrge adorada,
sinó só més que un pobre trovador?
Mes joyas son mos cants; pren, Mare amada,
de mos cantars lo que faré millor.

Y cuant arrive de la mort lo dia,
lo dia del repós pel desterrat,
á consolarlo vina en sa agonía,
perla de Catalunya y Montserrat.

LO TROVADOR DE MONTSEKRAT

Victor Balaguer

Montserrat 1 de Maig de 1857

*Còpia exacta de tal com fou impresa aquesta
poesia al volum de poesies de Victor Balaguer,
l'any 1861, a Barcelona.*

SETS I VUIT

Ara és la moda: l'Tzar "saltant", per una banda (al Liceu), per altres bandes (als cines) "Viva el Rei!"... Qui ho dirà que ens trobem a la ciutat més fervorosament monàrquica de la terra?

Ara i sempre: Visca!

Cal saber-ho. Barcelona, en menys d'una centúria, ha augmentat de 500.000 habitants. Oh, com és gran Barcelona!

Ara també sapigueu-ho: del munt d'habitants que Barcelona té, sols una mica més de la meitat són catalans.

També hi ha molts captaires, d'infinites manyes i variats enginys. Visca la Pepa!

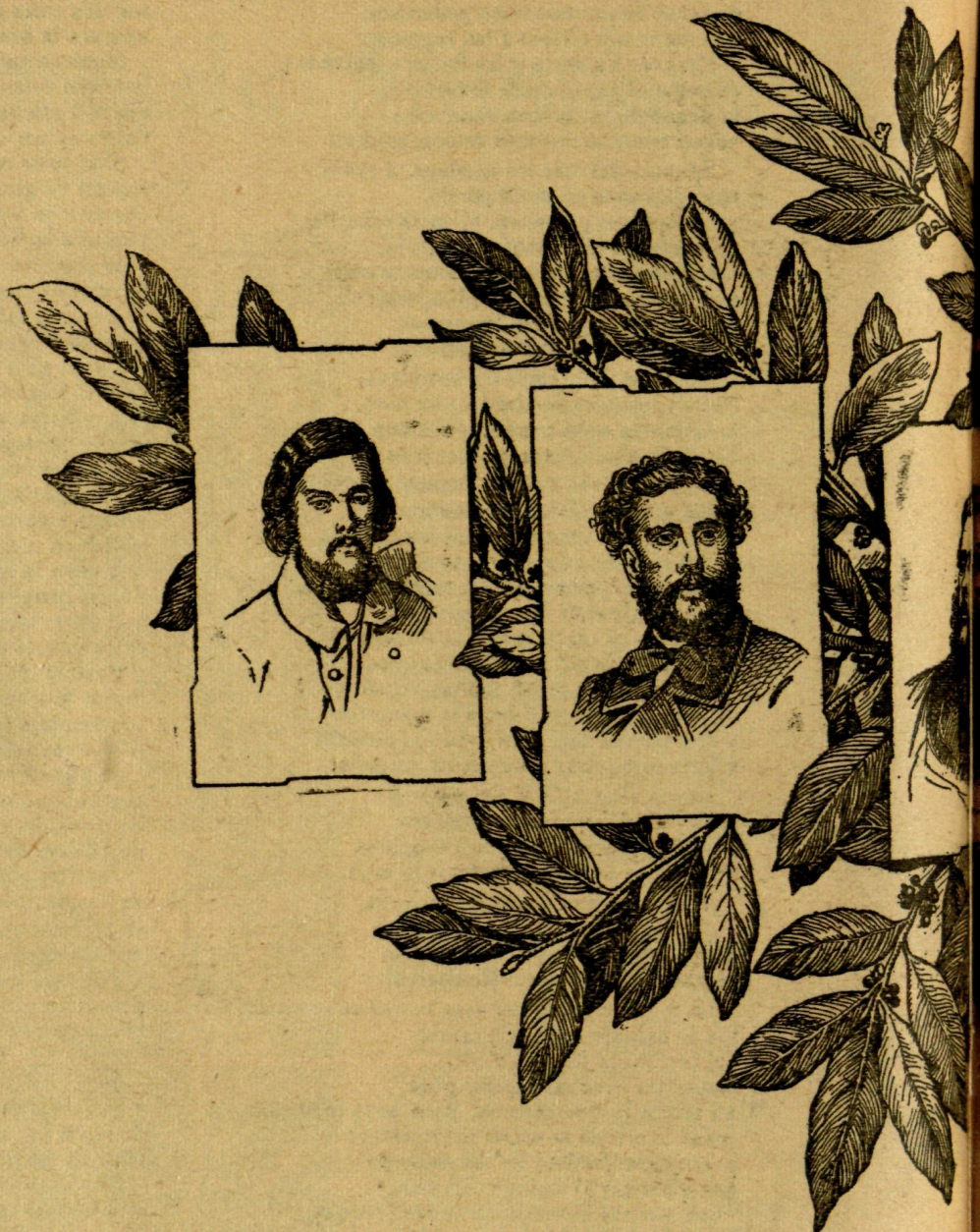
Remerciém de tot cor al mestre Oliva de Vilanova (que cura de fer unes postals amb els dibuixos que ací publiquem de Víctor Balaguer, i Montserrat i dels retrats de Pahissa) les seves amabilitats, i la seva generosa col·laboració a la nostra tasca, en la commemoració del primer Centenari del primer Mestre en Gai Saber. No dubtem que tots els nostres lectors també li'n sabran grat.

Com que per ara—gràcies a l'Ajuntament—sembla que per aquí no hi ha cap passa, i per això la gent no sap de què parlar, tot és parlar de l'estat dels carrers de Barcelona.

Tothom n'està més que satisfet també,—gràcies sempre a l'Ajuntament!—

Per la cultura, sempre. A un lloc de ballarugues de Barcelona, ha estat celebrat un ball que ha durat no sabem quantes hores: un campionat. Ha guanyat un madrileny.

VÍCTOR

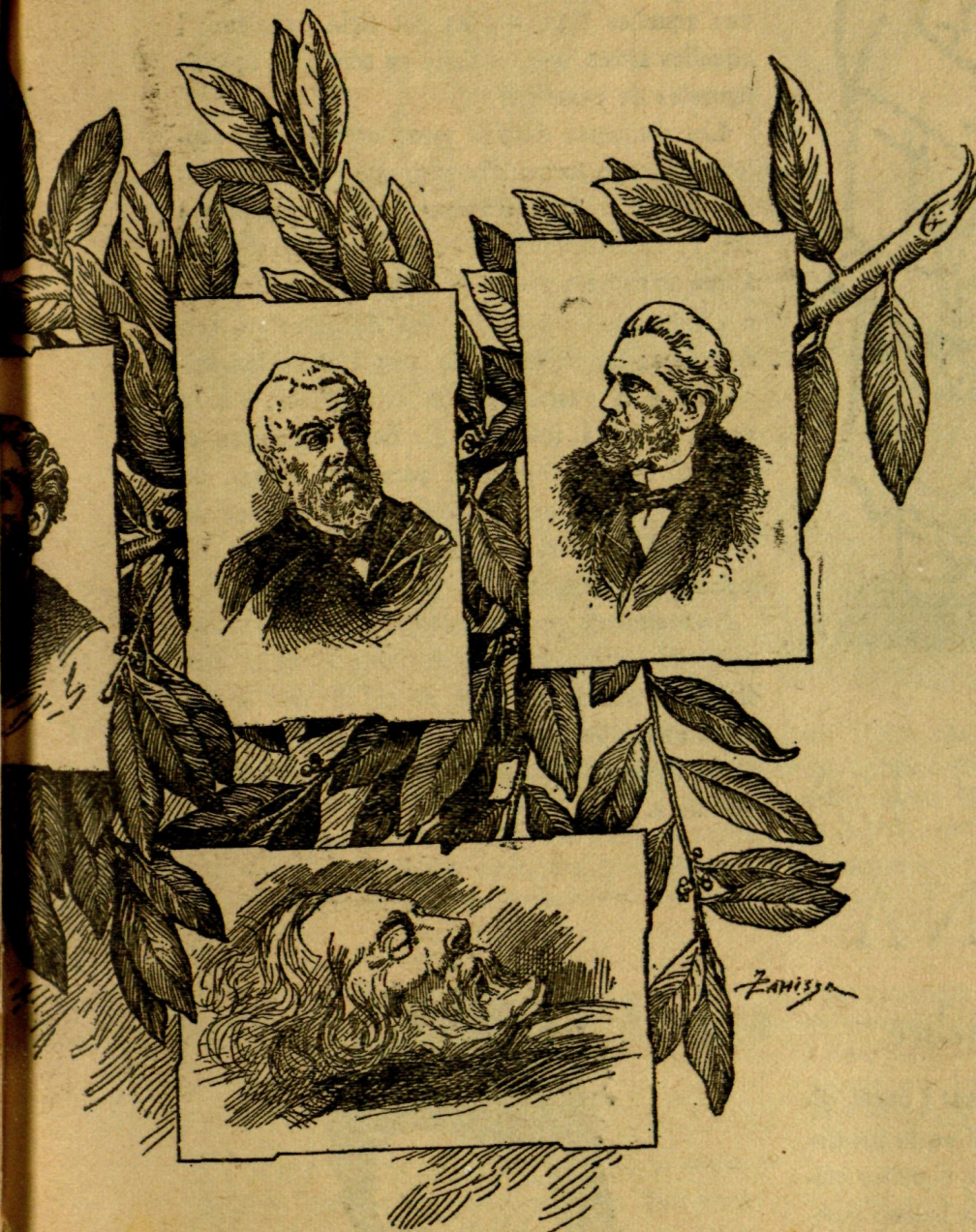

Retrats, seguint les capdals etapes del popular escriptor

I. De Cronista de Barcelona; 1852. — II. De «Trovador de Montserrat»; 1857. — III. De «Los Pirineus»; 1857. — V. De cantaires e «Los Pirineus»; 1857.

Ens va bé: per les grans manifestacions de cultura, sempre la nostra més efusiva enhorabona.

Mireu: el govern francès ha publicat unes enèrgiques disposicions encaminades a privar la circulació i venda de bitllets, de la Rifa de Madrid a França. I això que és un país de progrés, i d'això, en diuen governs progressistes?

lletic, interpretats per Pahissa, Començant per l'esquerra:

Historiador de Catalunya: 1863. — IV. De fundador de la Biblioteca Museu de Vilanova: 1884
així: al llit de mort: Madrid, 11 gener 1901.

Qualsevol diria que no volen tornar-se rics...
I sempre seran uns rucs de treball.

Els Montblanquins es pinten sols. Fins en aquests temps de freds i calamitats, han sabut endagar unes festes que hom s'hi xupava el dit.

Hem estat obsequiats amb un bell programa: "Programa de les fires i festes", així tal com sona i tal com veieu. Eh, què trempats?

Els estudiants del Caïre (capital d'Egipte), en el conflicte en què aquest es troba, reconeixen la revolta... També als estudiants egipcis els plau de fer tabola!

En canvi, i malgrat de tot, el govern d'Anglaterra no vol de cap manera violar la Constitució egípcia.

Noi: si, que la respecten, els anglesos, la Constitució! Estan carregats de pamplines!

Si disposéssim d'espai, amb satisfacció reproduïríem ací un llarg article conciençós, signat E. Esclasans, a "La Revista" ponderant l'obra excellent del Josep Aragay.

La primera honor, la glòria és per l'Aragay. Però a nosaltres, joiosos, ens sembla que en podem participar una mica, essent com és l'Aragay,—una de les valors més sòlides de Catalunya,—constant col·laborador nostre.

Senyors: repiquem les campanes. Abans de poc començaran les obres de la urbanització de la Plaça de Catalunya. Tot el món se'n meravellarà.

Al mig hi haurà una font simbòlica—molt simbòlica—i monumental, a base de crocan, pa de pessic i braços de gitano: al cim una "mona" (encara que sigui un xic abans de temps: deurà ésser una mona de tot l'any).

Als cercles de financers de cul de cafè, cirabotes i venedors ambulants de "palillos" i "anillos de goma para los paraguas" hom comença a parlar i a fer càlculs d'a veure a on enguany deurà caure la grossa.

Les més autoritzades veus es decanten a creure que irremissiblement enguany, donat l'estat dels nostres carrers, la grossa caurà a Barcelona.

TIPUS DE LA SETMANA

Figuretes de Pessebre

SOM al tros de l'any més delicat i bonic, almenys pels barcelonins, aquí on la naturalesa no porta aquelles crues fredors, aquelles boires i neus que fan o poden fer altres indrets indesitjables. Aquesta porció de l'any, que va de la Puríssima a Reis, o fins a la Candelera, és un veritable pom de flors d'encisos. Podríem dir que no passa cap dia que no sigui una festa o altra.

Les figuretes de pessebre obren la porta d'aquest casal de diades. Les figuretes de pessebre la tanquen. Tot aquest temps, plau als homes de sentir-se un xic com si fóssim nois, mig abandonant-se al regne de les cosetes festoses i tendroies, dels contes de fantasia, de la sempre innocent vida pastoril. Per acabar d'assemblar-se als nois, els homes, aquests dies, també fan una despesa extraordinària d'instint golafre, de menjar i de lllaminadura. Tot aquest temps, plau als ho-

mes d'ésser un xic com a figuretes de pessebre.

Una elemental distinció cal tenir en compte, però; de figuretes de pessebre, dues menes n'hi ha: aquelles típiques, les del cicle nadalenc; i aquelles altres, que tot l'any en són, o en fan, de figuretes de pessebre.

Les d'aquesta darrera mena abunden qui-sap-lo: titelles en forma d'homes, que per homes volen passar i llocs d'homes ocupen. Senyors i amics: en aquest punt el camp és molt vast. Nosaltres no caurem pas en la temptació d'anar assenyalant, ara, tal i tal figureta de pessebre, ben coneguda: ho deixem a la vostra libèrrima iniciativa, a la vostra senzilla especulació; i a la vostra sagrada intenció. Es ben segur que si cadascú de vosaltres us hi pareu una estona, de seguida veureu desfilar davant els ulls de la imaginació la corrua de figuretes de pessebre, de molts noms coneguts.

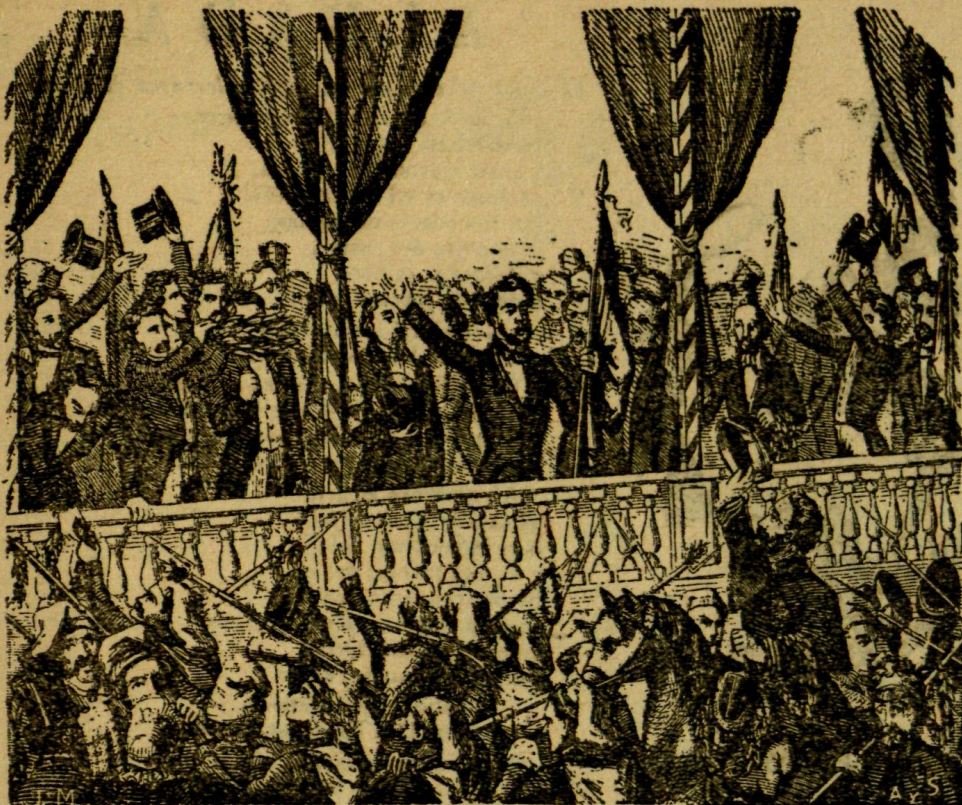
Naturalment, quan vosaltres, aquests dies beneïts, us sentiu, amb una inefable esponjor cordial, figuretes de pessebre, no cal dir que en res no us assembleu, ni ganes, ni mai, amb aquelles altres figuretes de sempre, grapats de fang de ridícula.

TANTSEVAL

ENRIC MORERA

Com Víctor Balaguer, testa **revolta** d'idees, de somnis i visions. La seva figura actual, avui se'ns associa al record de Víctor Balaguer, del qual té posat en música "Don Joan de Serrallonga".

Un curiós dibuix de l'època. Al centre del gravat, Víctor Balaguer fent un discurs, a la tribuna aixecada a la Plaça de la Igualtat (la que hi ha davant de Sant Agustí, carrer de l'Hospital), en les festes celebrades a Barcelona, els primers dies de maig de 1860, amb motiu del retorn dels «voluntaris» arribant, victoriosos, d'Àfrica, de la campanya feta sota el comandament del general Prim.

Els voluntaris d'Àfrica

(Records de l'any 60)

EXTRET (respectant l'ortografia) de la «Reseña de los Festejos celebrados en Barcelona», que va escriure Víctor Balaguer, sobre les festes que van tenir lloc els primers dies de maig de l'any 60, amb motiu de la tornada a Barcelona, dels «Voluntaris d'Àfrica».

«Dignes representants del exèrcit d'Àfrica, vosaltres que conteu els triums per les batalles i les victòries per les batalles, jo vos saluto en nom del districte tercer de Barcelona, que tal volta sia lo que major número de soldats conta en vosres files. La ciutat comptal vos devia una espresió de sa gratitut per lo molt que heu fet per sa glòria i la de tota Espanya: ab lo interès de bona mare vos ha seguit á Tetuan y á Gualdrás, y per tot vos ha trobat dignes de sa pròpia fama.

A lo crit de Espanya ofesa, han corregut y pres las armas, com ho feren vosres abis, los homens de Monjuich y del Bruch; y gracies á vosaltres, la segona volta que lo moro nos insultaba, podiam exclamar com

lo gran Pelayo en la primera: —Encara tenim patria!

Perque hau sigut pròdichs de vostra sanch y valor, lo poble és pròdich de aplausos y de entusiasme; perque antes empunyareu los fusells y les espasas que significaban la guerra, are vos cobreix de llorers y coronas que signifiquen la glòria.

Molta ne heu alcansada, y Barcelona s'es desquitada noblement ab vosaltres, preparavos un triomf may vist, que te lo millor mèrit en ser fet per la ciutat de Barcelona: falta ara que vosaltres vos acabeu de desquitar ab ella.

Voluntaris catalans, vosaltres que heu adquirit la franquesa y la bona fé pròpies de los homens que afrontan la mort á cada dia y á cada hora, vosaltres teniu un dret á esser creguts per vosres companys de armas. Pus bé; digau á

eixos soldats de Àfrica que participen de vostre triomf, perque de ell ne son dignes, que si Catalunya, com á bona mare, es egoista de sos fills, en cambi tots els valents, tots los nobles en son cor, tots los rics de patriotisme, son fills adoptius de Catalunya.

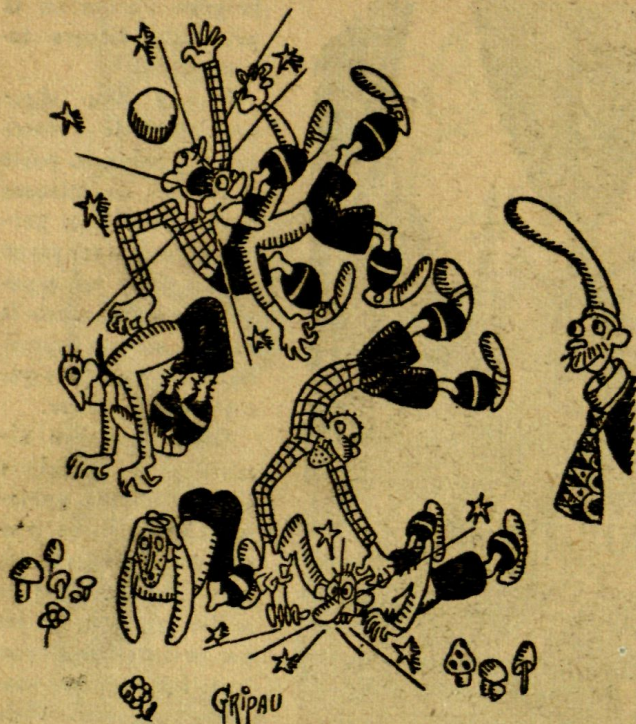
Un dia esta mateixa ciutat veje abordar á sas platjas á lo atrevit navegant que portá á bordo de sas naus l'or del nou mon. Barcelona que saludá entusiasta fa quatre sigles á Cristobal Colon, mes entusiasta vos saluda á vosaltres. Sabeu perquè? Perquè porteu á Espanya una cosa mes pura que l'or de Àmerica, mes apreciable que totas las riquesas de tots los mons... Porteu la honra de la patria!

Salut als bons fills de la bona mare!

Voluntaris catalans: lo perill y la glòria enllasan á los fills de totas las provincies. Sia pues vostre crit de amor lo crit que fins ara ho ha estat de vostre triomf, crit verdaderament nacional; lo crit de Viva Espanya!»

Discurs pronunciat per Manuel Angelon, a l'arc de triomf que fou aixecat junt a l'església de Betlem a honor dels «voluntaris d'Àfrica».

Terminado este discurso—dijo Víctor Balaguer, en la «Reseña»—echáronse a volar infinidad de palomas, cayendo sobre los voluntarios una lluvia de flores.

REFLEXIONS D'UN POBRE PAGÈS QUE TÈ TOTA LA RAÓ.

—I bé: per què no els donen més pilotes, que s'acabarien les raons!

LA DE CASA

Portes al coll un rígid llaç
com una gata casolana.

Ai las!

Caldrà que un picarol et pengi al llaç.

El teu capell sembla un cabaç.
La teva mà, feta escarràs,
fortor de cuina m'encomanava.

Ai las!

Caldrà que et fregui amb aigua ras.

I, per ser casta, vas
amb un etern vestit de llana
i parles amb el nas.

Ai las!

Caldrà que t'escapci el nas.

Caldrà que faci el tabalot
o, si més no, que ho faci veure.
El teu espòs farà el que pot:
anirà tard a jeure,
no et retraurà cap deure
i esmerçarà el teu dot
en agradívol lleure.

Així, potsê, et faria creure.

Ai las!

Com trencaria, engorronit, el glaç?

JEPIC SUMÍS

ALBADA

(Escrita pel cor del «Centro de lectura» de Reus)

Ja en lo cel ne brilla hermosa
la estrelleta del matí,
y entre núvols d'or y rosa,
prompte el sol veurém lluí.
Per los boscos ne ressona
ja la gaita del pastor,
y la rosada ja dóna
munts de joyas á la flor.

Salut á las ninetas!

Que Déu las dó un bon jorn!

Gotas de rosada, són las amoretas
que ab pluja de perlas ne banyáu les flors.
Del amor als ecos despertáu, ninetas!
Lo amor es l'albada, l'albada dels cors.

Ab amorosa alegría
ne saluda 'l rossinyol
la primera llum del dia
y lo raig primer del sol.
Se banyan las orenetas
en sa polsaguera d'or,
y desplegan sas aletas.
y cantan himnes d'amor.

Salut á las ninetas!

Que Déu las dó un bon jorn!

Ninetas hermosas, ne sóu las floretas
que banya galana la pluja d'amors.
Despertáu alegres, que ne són, ninetas,
los amors rosada, rosada dels cors.

VICTOR BALAGUER

(Ortografia del temps: any 1861)

Al·legoria del senyor Baron

Amb sobrada raó dèiem que "el senyor Baró és l'únic". Ho refermem: el Sr. Baró de Viver és l'únic per curar d'una ciutat com Barcelona. Ell amb el seu bon caràcter de "centrista" i de "no me toques" pot fer moltes i moltes coses a favor de la nostra ciutat; fins miracles! Creiem que és tan gran el seu poder, que, si volgués podria fer ballar l'Ou de la Catedral abans de Pasqua. Ell, treballador incansable i directe, va i ve de Madrid a Barcelona i de Barcelona a Madrid, amb l'afany sempre de servir a la causa que defensa. En un mot, està com peix a l'aigua: ara, que cal fer ull viu, que les mongetes s'apujen, i de vegades els peixos també s'escalden, bo i estant a l'aigua!...

No és hora oportuna per ficar-me en coses que comprenc que són completament desinteressades per ell; vull, solament, elogiar allò que, a judici de tots, és digne d'elogi. Vaig prometre posar en relleu totes les millores que ens ha atorgat, en poc temps, el senyor Baró de Viver; però són tan nombroses i incalculables que... crec que més val de no fer-ho, per ara.

Ignoro per què serveixen aquests viatgets a Madrid, la ciutat Corte, del Sr. Baró, però ell deu tenir ben present el significat d'aquell refrany que diu: "A la taula d'En Bernat, qui no hi és no hi és comptat".

JORDI DEL VAL.

L'aquàrium del Xipreret

B

III

SABENT, doncs, que l'aquàrium és un lloc destinat a la cria, conservació i instrucció d'aquests animals tan simpàtics, que en diem peixos, i tenint en compte que el meu és particular, o millor dit casolà, i que s'alimenta amb aigua de Rigat,—no en tinc d'altra,—passem a tractar dels peixos.

Vosaltres em direu; què són peixos? I jo, amb tota la bona fe, us respondré que són uns animals la mar de bufons i llestos; que, quan volen, neden entre dues aigües, ensems que neden, saben guardar la roba.

Els no baden, saben prou bé que el que neda i no guarda la roba, torna a casa despullat. No tothom sap fer-ho com ells. Jo mateix, si mai vaig a nedar, tinc d'estar sempre amb l'ai al cor, i amb un ull mirant a l'aigua i l'altre a la platja.

No tots els peixos viuen a la mar, al riu o a l'estany.

N'hi ha d'una altra mena, que es diuen "lluços indígenes". Aquests viuen als rostolls, mollar dit, en ciutats, viles i pobles; i cregueu que de "lluços" d'aquests n'hi ha tants, que no podem donar un pas sense raure de nassos amb ells.

Els ho coneixereu d'una hora lluny, que no són peixos d'aigua; no s'escorren tan fàcilment com aquests. Aquells són mandres per essència i per presència, i taujans que ni el municipal del barri. Els podeu enredar tan fàcilment, que un hom se'n fa creus, i quan els envaeix el microbi de l'amor, quina anyada de carbasses que arrepleguen! Es un goig que encanta. Tothom pot amb ells, i nosaltres mateixos els arriaríem una

LA CULTURA DE MES DE QUATRE LICEISTES

—No sé com s'ho fan per distingir la música francesa de la italiana.

—Molt senzill! la una es canta en francès, l'altra en italià.

mà de bolets, que els deixariem "groguis"; i, quan entre indecisos i astorats, exclamem "¡Mare de Déu, quin lluç!", no el posariem, amb un bon marc a l'habitació més escaient de la casa?

Però deixem córrer de parlar de la vida i fets d'aquests "lluços"; fóra debades, i ens faria venir ganes de riure. Està provat: allí on hi ha un animallet d'aquests, no hi ha res a fer, i més si tenim en compte que, moltes vegades, nosaltres mateixos ens hem dit "i què lluç que sóc!" I davant d'aquesta exclamació, expressió i fidel reflexe del nostre ànim, pleguem, i anem pels altres peixos del meu aquàrium. D'ells tindrà l'honor de parlar-vos en la pròxima conferència.

A CASA LA BARRETAIRE, O MAI CAP DONA NO ES VELLA

—Ja em va bé; sinó que em fa massa jove...
i amb els homes que avui corren...

VÍCTOR BALAGUER

¿QUI ERA?

VÍCTOR Balaguer va nèixer a Barcelona el dia 11 de desembre de 1824; va morir a Madrid. Madrid ens el va prendre. Nosaltres som dels qui creiem que Madrid, però, no el va engolir.

En ço que es refereix a l'engoliment que diuen que Madrid fa d'homes, tinguem present, de tota manera, que de Madrid va eixir la tremoladora veu primera, aquella Oda de l'Aribau, que hom posa com a punt de partida—l'any 1833—per al començ de la nostra Renaixença.

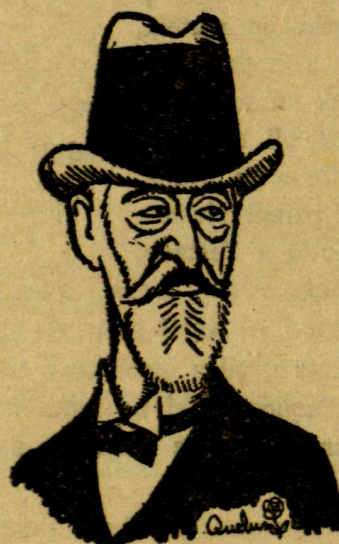
Diuen que els pobles neixen entre poemes, és a dir que les seves primeres manifestacions tenen molt de poesia. Així neixen els pobles; però així també reneixen. Aquells "cebes" que fan ratlles curtes", que fullegen llibrets, que escorcollen papers ratats i bruts d'arxiu, són els escriptors, els lletra-ferits romàntics o visionaris "que

no toquen de peus a terra"; però—i precisament per això mateix—són "inofensius". Doncs bé: Víctor Balaguer fou un d'aquests inofensius... Aquests inofensius creen, i re-creen els pobles.

Allò més substantiu de Víctor Balaguer és la seva condició d'escriptor. Ell necessitava viure constantment rodejat—rodejat fins materialment—de papers, de periòdics, de llibres, de quartilles per omplir. Oh! als 14 anys ja escrivia un drama: "Pepín el Jorobado o el Hijo de Carlomagno". Això era, així escrivia l'any 1838: quan la llavor de l'Oda de l'Aribau encara jeia dins el solc. Però a 1859—ell tenia 35 anys—era proclamat "Mestre en Gai Saber"; Víctor Balaguer és el primer Mestre en Gai Saber de la restauració dels Jocs Florals, per la qual ell tant i tant va treballar.

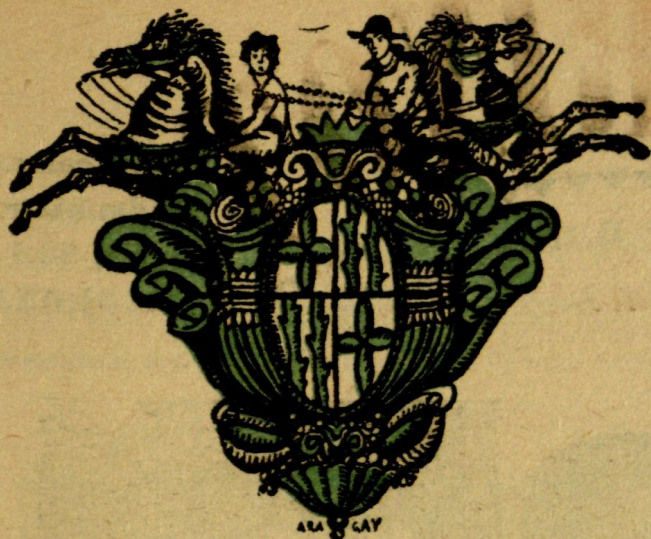
Ja no caldria dir res més. La seva producció literària és molt extensa—més sentimental que artística, potser. Té mantes coses traduïdes a diferents idiomes: una d'elles, la primera, i la primera que en català va escriure (l'any 1857), la "Oda a la Verge de Montserrat".

I una altra dada: l'amor dels seus amors, la nina dels seus ulls, ho tenia aquí: el Museu-Biblioteca de Vilanova, que ell va fundar i sostenir amb fe, fins a la mort. No cal dir res més.

APELLES MESTRES

L'home llaminer de totes les llaminadures espirituals, poeta, pintor, col·leccionista, amic de flors i d'ocells, esperit àgil, batent pels amples cels de la bellesa. Cantor de donzelles, que estrenava dijous passat, al Romea, el delicat quadro sentimental "La Noia". Honra de Catalunya, una ànima delicada i subtil és Apelles Mestres.

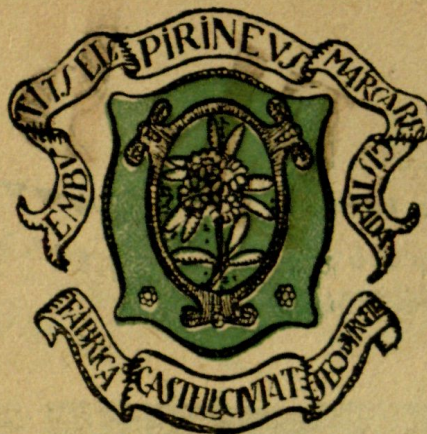
JAUME MERCADÉ

JOIER

Passeig de Gràcia, 46

Telèfon 1373-A

BARCELONA

TELÉFON { A SEU D'URGELL, NÚM. 124
A BARCELONA, NÚM. 2023-A
A SITGES, NÚM. 1383

Fàbrica de Llonganisses, la millor
de la nostra terra.

Demaneu a tot arreu la marca

"ELS PIRINEUS"

Quíngles i Escaler

Castellciutat

(Seu d'Urgell)

Proveu el cafè amb llet "El Pagès"

**Podeu adquirir el
primer volum de
EL BORINOT
enquadrernat
(mig any)
a les llibreries.
PREU 20 PESSETES**

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Establiments MARAGALL

Passeig de Gràcia, 95 — BARCELONA

Any II - Núm. 55

11 desembre 1924

Subscripció:

Trimestre, 3'50

EL BORINOT

SETMANARI D'HUMOR

20 cms.

La corresp.^a a

l'Administració:

Angels, 22 i 24

BARCELONA

DIA 13, SANTA LLÚCIA GLORIOSA

— Com! és a dir que «sou» cec?

— Psè!... per comoditat; així no veig tantes ximpleries.

UAB
Biblioteca de comunicació
i Hemeroteca General